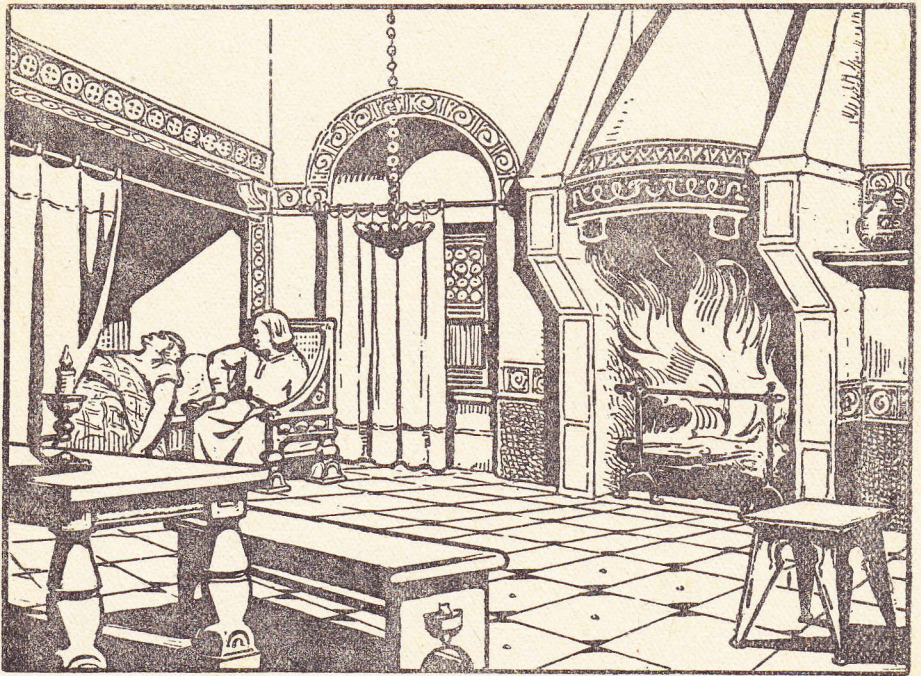

XXI.

Het slaapvertrek van den graaf bevond zich boven de ridderzaal. Het was bijna zoo groot als de ridderzaal zelve. In het diepste gedeelte, tusschen twee hooge boogvensters, was een reusachtige haard, waarin op dit oogenblik een knappend houtvuur brandde. Voor de vensternissen hingen dikke gordijnen aan beweegbare roeden, welke met hengselschroeven aan den muur bevestigd waren. Bij mooi weer bleven die gordijnen gewoonlijk van de vensters weggedraaid; op dit oogenblik echter verborgen zij geheel en al de vensteropeningen, zoodat zij het helle schijnsel van

Slaapvertrek 12e eeuw.

den bliksem beletten binnen te dringen. Het ruime vertrek was enkel verlicht door het haardvuur en door eene olielamp, welke aan eene dunne keten bevestigd, boven de tafel hing. Deze verlichting was verre van voldoende en liet de verwijderde gedeelten der zaal geheel in het duister. Rechts van den haard, in den hoek voorbij het venster, stond een eikenhouten bed, naar de gewoonte van dien tijd geheel gebeeldhouwd.

Op dit bed lag een man, het hoofd omwonden met een doek, en luisterde naar een persoon, die in een zetel daarnaast zat. De gekwetste was graaf Hugo, de andere Boso van Gellenghe.

— Als ratten in eene val opgesloten, bromde de eerste. Langs alle kanten beloerd door die ellendige poorters en de Zwarte Jagers, welke de duivel hale! Het verwondert mij zelfs, dat zij nog geene bestorming gewaagd hebben!

— Ik denk niet dat zij dit zullen aandurven, was het antwoord. De muren zijn dik en hoog en ruim van krijgslieden voorzien. Zij zouden er te veel volk bij verliezen. Ik denk eerder dat zij van plan zijn ons uit te hongeren.

— Mijne graanzolders en voorraadkelders zijn goed voorzien.

— Heel wel, maar de bezetting bedraagt op dit oogenblik meer dan vierhonderd manschappen...

Ik vrees dat zij aan 't muiten zullen slaan, zoodra de honger zich zal doen gevoelen. En dan...

— De hertog moet verwittigd worden! Hij zal mij komen helpen.

— Daaraan heb ik ook gedacht. Maar wie zal het doen? En hoe?

— Weet ik het?... Ha, zoo ik Kuno nog had...

Boso begon schamper te lachen.

— Kuno, spotte hij, Kuno, die u dien zwaardslag toegebracht heeft!

— Ja. Hij is thans mijn vijand. Ik beken dat ik ongelijk gehad heb hem te doen geeselen. Hij heeft mij jaren lang trouw gediend. Geen enkel mijner lieden, geen enkel mijner edelen was slimmer, behendiger en dapperder dan hij... Kuno zou wel het middel gevonden hebben om ongemerkt den burg en de stad te verlaten. Hoe hij dien avond buiten geraakt is, blijft mij nog een raadsel. De poortwachters hebben mij verzekerd dat hij langs daar niet vertrokken is, dat zij enkel de valbrug neergelaten hebben om Markus en de speerknechten door te laten, die de dochter van den mankepoot moesten oplichten...

Geef mij te drinken, Boso. Mijne keel is droog als zwam!... Die vervloekte koorts komt weer op!... Werp ook wat hout op het vuur, want ik ril van koude...

— Wat verkiest ge te drinken, neef? Het drankje, dat de arts bereid heeft...

— Naar den duivel dit bitter brouwsel! Schenk mij eene volle kan wijn, dat zal mij meer verwarmen! 't Is alsof mijn bloed in sneeuwwater veranderd is!

Gellenghe richtte zich op, trad tot bij de tafel greep er eene kruik en vulde een grooten zilveren beker met wijn. Terwijl hij hiermede bezig was deed een geweldige donderslag het slotgebouw op zijne grondvesten

schudden. En op hetzelfde oogenblik bewoog zich ook het voorhangsel, dat in den hoek der zaal de deur van het bidvertrek verborg. Van de plaats, waar Boso stond, was die beweging niet te bemerken; overigens zou hij, in geval hij ze had kunnen bemerken, gedacht hebben dat zij door een windtocht veroorzaakt was. Na den beker tot aan den rand gevuld te hebben, trad hij er mede naar het bed en hield hem den gekwetste voor. Deze zwolg met lange teugen het parelend vocht in.

Na vervolgens een armvol hout op het vuur geworpen te hebben, nam Boso zijne plaats bij het ledekant weer in. Gedurende eenige stonden rustte zijn blik op den graaf, die zich onrustig bewoog.

— Neef Hugo, sprak hij eindelijk, gij hebt daareven gesproken van den hertog te verwittigen...

— Gewis! Hij moet verwittigd worden, antwoordde de graaf. Weet gij iemand, die...

— Ja.

— Wie?

— Ik!

— Gij?

— Ja. Uit genegenheid voor u wil ik het gevaarlijke waagstuk ondernemen.

— Gij, Boso?... Hoe?

— Ik zal mij als laat verkleeden, en mij bij middel van eene lange koord langs den muur laten afglijden; vervolgens zwem ik over de gracht. Door de duisternis begunstigd sluip ik over het burgplein. Eens tot bij den ringmuur van het plein gekomen, zal ik wel ergens eene geschikte plaats vinden om er over heen te geraken. Het overige zal ook wel gaan; ik zal mij zoo goed vermommen, dat geen enkel poortwachter in den haveloozen bedelaar ridder Boso van Gellenghe zal herkennen.

— O ja! Doe dat...

— Volgaarne! Maar om den hertog tot meerderen spoed aan te zetten moet gij mij een eigenhandig schrijven medegeven.

— Welk schrijven?

— Gij meldt hem dat de burg door de poorters en de Zwarte Jagers ingesloten is; dat gij, door gebrek aan leeftocht gedwongen, u weldra zult moeten overgeven aan de oproerlingen, die uwen dood gezworen hebben. Vervolgens dat gij zwaar gekwetst zijt, doodelijk zelfs...

— Doodelijk? klappertande de graaf. Is dat waar? Spreek?

— Wel neen! Maar het is noodig de zaak te overdrijven om den hertog het vuur aan de schenen te leggen.

— Ha! Ja!... Ga voort.

— En om hem werkelijk te doen gelooven dat de toestand hachelijk

is, voegt gij er bij dat gij, zoo de redding te laat komt, mij, uw neef, tot uw opvolger benoemd...

— Maar...

— Begrijpt gij de list niet, Hugo? En verstaat gij niet dat de drager van zulk geschrift nog meer zijn best zal doen om niet in 's vijands handen te vallen?

— Ge hebt gelijk, Boso! Wanneer gaat gij de zaak beproeven?

— Nu!

— Goed. Help mij recht... Zoo!... Geef nu het noodige schrijfgerief.

De heer van Gellenghe spoedde zich naar eene venster, waar op eene houten bank, een scriptorium of schrijfplank lag. In eene ronde opening, aan een der uiteinden dier plank, was een horentje bevestigd, waarin zich de inkt bevond. Op de plank lagen eenige vellen perkament, eene versneden ganzenveder en een krabmes.

Boso nam de plank op en ging ze op het bed voor den graaf leggen. Weldra kraste de pen over het perkament.

— Boso, mijn zegel!..

— Waar is het?

— Daar in dit schrijn!

Weldra was het geschrift opgesteld en van het grafelijk zegel voorzien. Boso overlas het met aandacht, rolde het perkament voorzichtig op en verborg het in zijn boezem.

— Thans is de zaak eindelijk in orde, sprak hij boosaardig lachend.

— Ga nu, Boso, doch doe mijn lijfknecht Doon hierkomen. Ik wil niet alleen zijn... Ik ben bang als ik alleen ben... Is er nog olie genoeg in de lamp?.. Zij mag niet uitdooven...

De heer van Gellenghe keek den gekwetste met onheilspellenden blik aan en antwoordde:

— Er is eene lamp, die gaat uitdooven!

— Welke lamp bedoelt gij?

— De uwe!

— Wat wilt ge zeggen, vriend? Ik geloof dat gij dronken zijt!

— Ik wil zeggen dat mijn doel bereikt is, en dat ridder Boso van Gellenghe weldra graaf van Meersenberg zal zijn! Ge kijkt me zoo verwonderd aan? Luister, waarde neef, en oordeel zelf over het beleid van uw vertrouweling Boso. Wie gaf u vroeger den raad ridder Maarten Roelants van Domen te doen dooden door uw jongeren broeder? Ik! Wie ried den hertog aan uw broeder ten eeuwigden dage uit het hertogdom te verbannen? Ik!

— Gij? Hebt gij hem dien ellendigen raad gegeven?

— Ja! Daardoor waart gij de laatste rechthebbende afstammeling der

graven van Meersenberg! Wie ried u aan de munten te vervalschen? Ik! Wie heeft het zoover gebracht dat gij de poorters den oorlog verklaardet? Ik, omdat ik er de gevolgen van berekend had! Wie heeft u nu overgehaald uw laatsten wil op dit perkament neer te schrijven en door uw zegel geldig te maken? Ik, altijd ik! Wie wordt er na u graaf van Meersenberg? Ik! En jarenlang heb ik naar dit gelukkig oogenblik gewacht; maar nu is mijn geduld ten einde, nu wil ik niet langer meer wachten! Plaats voor Boso, den nieuwen graaf van Meersenberg!

Dit zeggende trad de spreker naar den graaf, die hem met opengespalkte oogen aanstaarde en door ontzetting als verlamd daar lag. Hij rukte het kussen onder diens hoofd weg, sloeg het over zijn gelaat en drukte er met zijne gansche lichaamszwaarte op.

Gedurende eenige oogenblikken poogde de graaf zich te verzetten en spartelde hevig tegen, maar hij was al te zeer verzwakt om het noodlottige kussen van zijn gelaat te kunnen verwijderen of zich te bevrijden van de knie, die hem op het bed nederdrukte. Welhaast verflauwdens zijne bewegingen en eindelijk lag hij geheel en al stil.

Boso richtte zich op en wierp een zegepralenden blik in het ronde.

— Eindelijk! Eindelijk ben ik heer van Meersenberg, grünsde hij. En, bij mijn ziel, ik zal mijne gravenkroon beter weten te bewaren dan die zwakkeling! Hij waande zich schrander, vol doorzicht; hij was trotsch op geboorte en macht! En in zijne verblindheid besefte hij niet eens dat het mijn geest was, die zijn geest leidde, zooals de hond den blinden bedelaar leidt! Geboorte en macht! Wat rest daarvan op dit oogenblik? Niets! Hij is geen graaf meer en zijne macht behoort mij!

De zwakken moeten de plaats ruimen voor de sterken, zoo is de natuurwet, waaraan geen levend schepsel zich kan onttrekken. Is hij te beklagen? Ben ik niet het werktuig van het noodlot geweest? Werp een eikel tusschen het schaarhout; welhaast zal er een forsche boom uit opschieten, wiens wortels met gretigheid de sappen zullen opslurpen, die de omstaande planten tot voedsel moest vertrekken. De eik zal opschieten, sterk en trotsch; zijne machtige bladerkroon zal de kleinere planten rondom zich van het zonnelicht berooven, zonder hetwelk zij gedoemd zijn te verwelken! Zoo is de wet! Ware hij de sterkste geweest, ik zou hem geacht en eerlijk gediend hebben! Nu kon, nu mocht dit niet! Hij moest dus verdwijnen!

Bij die woorden trok hij het kussen van het hoofd zijns slachtoffer weg, boog zich voorover, lei zijn oor op dezes borst en luisterde lang en aandachtig. Het hart klopte niet meer; de verstikking had de laatste levensvonk in Hugo's borst gedooft.

Met een glimlach op de lippen richtte de heer Gellenghe zich op.

— Flink gewerkt! sprak hij handenwrijvend.

Alsof die woorden een geheimzinnigen echo opgewekt hadden, klonk er plotseling eene heldere stem:

— Flink gewerkt!

Als een slag in het aangezicht troffen die woorden den moordenaar. Hij deinsde onwillekeurig een stap achteruit en keek ontzet in het ronde. Wie had daar gesproken? Vanwaar kwam die stem? Zou iemand hem bespied hebben? Zoo ja, dan moest die getuige van zijn schelmstuk sterven!

Haastig trok hij zijn degen uit de scheede, ijelde naar de deur en wierp ze open. De gaanderij was verlaten.

— Niemand! En toch was het geene zinsbegoocheling! Het was eene stem, die ik vroeger gehoord heb. . . .

Nog sidderend van drift sloot hij de deur en liep naar elk voorhangsel, naar elk venstergordijn en rukte ze ter zijde. Geen enkel levend wezen vertoonde zich voor zijne blikken.

Ha! Het oratorium!*

Gezwind sloeg hij het voorhangsel weg en drong in het vertrek. Plotseling werd hem een zwaar doek of tapijt over het hoofd geworpen en om het lichaam gewikkeld, zoodat hij zijne armen niet meer gebruiken kon.

— Verraad! brulde hij, doch zijne stem werd verdoofd door de dikke stof, die hem van het hoofd tot de voeten omhulde. Op hetzelfde oogenblik werd hij door een paar ijzeren vuisten opgetild en voortgedragen. En toen weerklonk weer die heldere, spottende stem:

— Flink gewerkt! Hahaha!

Daarna werd hij op den grond neergesmaakt.

. . . . .
Door den schok bedwelmd bleef de heer van Gellenghe liggen. Die bedwelming was echter van korten duur; de bezinning kwam aldra terug, en met de bezinning ook de herinnering aan het voorgevallene. Zijne eerste gedachte was zich te vergewissen of zijne aanvallers, tegen dewelke hij zich toch niet verdedigen kon, zich nog in de nabijheid bevonden. Hij wachtte zich dus de minste beweging te maken en hield den adem in om beter te kunnen luisteren. Geen enkel verdacht gerucht trof echter zijn oor; hij was dus alleen.

En toen begon hij zijn toestand te overwegen. Stellig was het, dat zijn moordaanslag bespied was geworden! De uitroep „Flink gewerkt!”, tweemaal herhaald, was daarvan het onomstootelijk bewijs.

— Die stem, sprak hij bij zich zelve, die klare, spottende stem, ik heb ze nog gehoord! Ja, maar waar, en wanneer? . . . O, ik ben er! Het

* Oratorium = bidvertrek of huiskapel, waar de kasteelheeren en hun gezin hunne godsdienstige plichten vervulden. Op de meeste kasteelen was er ook een slotkapelaan.

was de stem van dien vreemden monnik, die den hertog beschuldigde! Het was de stem — de stem van Bertrand den Zwarten Jager!... Hij! Hij is 't! Hoe kwam hij hier, en wat kwam hij hier doen?

Op die dubbele vraag kon zijn geest, hoe spitsvondig ook, geen antwoord vinden. De groote zaak was dat Bertrand zich in den burg bevond en dat geen levend wezen dezen op dit oogenblik kon verlaten. Het kwam er dus slechts op aan den Zwarten Jager op te sporen en onschadelijk te maken.

Hierop ontdeed hij zich van den doek, die bleek het altaarkleed uit de slotkapel te zijn, en richtte zich op. Hij bevond zich in het slaapvertrek van den graaf. Met koortsige drift greep hij een elpenbeenen hoorn, die op de tafel lag, liep er mede in de gaanderij en begon er uit al zijne macht op te blazen. Weldra vernam hij stemmengerucht, haastige voetstappen en wapengekletter. Langs beide zijden der gaanderij kwamen ridders en lijfknechten toegelopen.

— Waarom dit alarm, heer Boso? Doet de vijand een aanval op den burg, of wat is er gebeurd?

— Treedt binnen, heeren, en ziet wat er gebeurd is!

Hij zelf ging hen voor en bracht hen bij het bed van den graaf.

Bij het zicht van de paarsche, verwrongen gelaatstrekken van den burgheer slaakten allen kreten van ontzetting.

— Is de bliksem hier binnengeslagen of is hij aan zijn wonde bezweken? vroeg een der aanwezigen.

— Noch bliksem, noch koorts hebben een einde gesteld aan het leven van mijn edelen bloedverwant, antwoordde Boso. Er is eene afgrijselijke misdaad gepleegd, en de dader, of een der daders, is niemand anders dan Bertrand de Zwarte Jager!

— Bertrand!

— Onmogelijk!

— En toch is het zoo, heeren, vervolgde Boso. En toen ging hij aan 't vertellen, dat hij zich bij den graaf bevond en dat deze hem gelast had te trachten uit de stad te komen om den hertog te gaan opzoeken. Tot staving zijner woorden toonde hij hun het beschreven perkament.

Plotseling, heeren, werd mij dit altaarkleed over het hoofd geworpen. Ik deed pogingen om mij te verdedigen, doch te vergeefs. Door sterke handen vastgegrepen, werd ik opgetild en daarna met vreeselijk geweld neergeworpen. Ik verloor bet bewustzijn. Toen ik weder bijgekomen was en mij uit de plooiën van dit kleed bevrijd had, waren de ellendelingen verdwenen. Heel waarschijnlijk hebben zij hun slachtoffer bij middel van dit kussen versmacht...

— Inderdaad er is geen bloed op het bed te bespeuren!

— En aan den hals ook geene sporen van vingerdrukken!

— Ge hebt dus Bertrand gezien, heer Boso?

— Toch niet, want ik werd te schielijk en langs achteren overvallen; maar ik hem aan zijne stem herkend. Toen men mij dit altaarkleed over het lijf geworpen had en ik geheel machteloos was, hoorde ik hem tot zijne medeplichtigen zeggen: „Flink gewerkt!”...

Mijne heeren, graaf Hugo heeft, eenige stonden voor zijne dood mij, zijn eenige bloedverwant, tot zijn opvolger aangewezen. Ik neem dit erfdeel aan, maar met het te aanvaarden ga ik tevens eene heilige verbintenis aan: mijn edelen neef te wreken!

Na deze woorden knielde hij voor het bed, hief plechtig de hand op en riep:

— Hugo van Meersenberg, ik zweer bij God en al zijne heiligen dat ik niet zal rusten vóór dat uwe laffe moordenaars zullen gestraft zijn!

Al de aanwezigen zwoeren insgelijks eene bloedige wraak te nemen op Bertrand den Zwarten Jager.

— En nu, heeren, vervolgde Boso, gaan wij op jacht! De misdadigers bevinden zich binnen de muren van den burg; zij kunnen ons dus niet ontsnappen. Dat heel de bezetting gewekt worde; dat ieder mede zoeke! Eene heerlijkheid voor hem, die de eerste de hand legt op Bertrand den gevloekte!

Weldra stond heel den burg in rep en roer. Hoopen ridders en wapenknechten met toortsen voorgelicht, doorliepen de zalen en gangen, daalden af in de kelders, klommen op tot de tinnen, doch vruchteloos. Bertrand en zijne makkers waren spoorloos verdwenen.

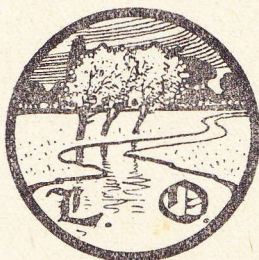

GEMEENTE!

EEN VERHAAL UIT DE XIIe EEUW.

DOOR

C. DE KINDER.

LODEWIJK OPDEBEEK

Uitgever.

— ANTWERPEN —

1914.